

Financieel Jaarverslag 2017

Inhoudsopgave Financieel Jaarverslag 2017

Inhoudsopgave Financieel Jaarverslag 2017	1
1 Bestuurs- en directieverslag	3
1.1 Inleiding	3
1.1.1 Koninklijk NIOZ: Achtergrond en Missie	3
1.1.2 Financiering	3
1.1.3 Organisatiestructuur en personeel	3
1.2 2017 in vogelvlucht	4
1.3 Vooruitblik	5
1.3.1 Wetenschap/innovatie	5
1.3.2 Financieel	5
1.3.3 Organisatie en Personeel	5
2 Financieel Jaarverslag	7
2.1 Geconsolideerde Jaarrekening	7
2.1.1 Geconsolideerde Balans per 31 december 2017, na resultaatbestemming	7
2.1.2 Geconsolideerde Staat van baten en lasten over 2017	8
2.1.3 Resultaatbestemming geconsolideerd	9
2.1.4 Kasstroomoverzicht geconsolideerd	10
2.2 Grondslagen voor het opstellen van de geconsolideerde jaarrekening	10
2.2.1 Algemeen	11
2.2.2 Immateriële, materiële- en financiële vaste activa	12
2.2.3 Vlottende activa	12
2.2.4 Eigen vermogen	13
2.2.5 Langlopende schulden	13
2.2.6 Voorzieningen	13
2.2.7 Kortlopende schulden en overlopende passiva	14
2.2.8 Staat van baten en lasten	14
2.3 Toelichting op de geconsolideerde balans	15
2.3.1 Activa	15
2.3.1.1 Immateriële vaste activa	15
2.3.1.2 Materiële vaste activa	16
2.3.1.3 Financiële vaste activa	17
2.3.1.4 Vorderingen en overlopende activa	18
2.3.1.3 Liquide middelen	18
2.3.2 Passiva	19
2.3.2.1 Eigen vermogen	19
2.3.2.1.1 Algemene reserve	19
2.3.2.1.2 Bestemde reserve	19
2.3.3 Voorzieningen	19
2.3.4 Vreemd vermogen	21
2.3.4.1 Langlopende schulden	22
2.3.4.2 Kortlopende schulden en overlopende passiva	22
2.4 Toelichting op de geconsolideerde staat van Baten en Lasten	23
2.4.1 Baten	24
2.4.2 Lasten	24
2.4.2.1 Personele lasten	25
2.4.2.2 Huisvesting en overige lasten	25
2.4.2.3 Wet Normering bezoldiging Topfunctionarissen (WNT)	26
2.4.2.4 Toelichting honoraria accountant	27
2.4.2.5 Verbonden partijen	27
2.5 Niet uit de balans blijkende verplichtingen	28
2.6 Enkelvoudige Jaarrekening	29

2.6.1	Enkelvoudige Balans per 31 december 2017 na resultaatbestemming	29
2.6.2	Enkelvoudige Staat van baten en lasten over 2017	30
2.6.3	Toelichting op de enkelvoudige balans en staat van baten en lasten	30
2.7.1	Activa	31
2.7.1.1	Immateriële vaste activa	31
2.7.1.2	Materiële vaste activa	32
2.7.1.3	Financiële activa	32
2.7.1.4	Vorderingen en overlopende activa	33
2.7.1.5	Liquide middelen	33
2.7.2	Passiva	34
2.7.2.1	Eigen vermogen	34
2.7.2.1.1	Algemene reserve	34
2.7.2.1.2	Bestemde reserve	35
2.7.3	Vreemd vermogen	35
2.7.3.1	Voorzieningen	35
2.7.3.2	Langlopende schulden	36
2.7.3.3	Kortlopende schulden en overlopende passiva	36
2.8	Baten	37
2.9	Lasten	38
2.9.1	Personele lasten	38
2.9.2	Huisvestings- en overige lasten	38
3	Overige gegevens	39
3.1	Vaststelling en goedkeuring	39
3.2	Statutaire winstbestemming	39
3.3	Resultaatbestemming	39
3.4	Gebeurtenissen na balansdatum	39
3.5	Ondertekening jaarrekening 2017	39
3.6	Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	39

1 Bestuurs- en directieverslag

1.1 Inleiding

1.1.1 Koninklijk NIOZ: Achtergrond en Missie

Als een van de negen onderzoeksinstituten van de Nederlandse Organisatie voor Wetenschappelijk Onderzoek (NWO) 'koepel' is de Stichting NIOZ *Koninklijk Nederlands Instituut voor Onderzoek der Zee* statutair gevestigd op Texel. Het NIOZ opereert daarbij sinds 2012 vanuit twee locaties; de genoemde hoofdvestiging op het eiland Texel (TX) en een tweede vestiging in Yerseke (YE).

De in 2016 licht aangepaste missie van het NIOZ omvat (1) het verkrijgen en communiceren van fundamentele en maatschappelijk relevante wetenschappelijke kennis van zeeën en oceanen voor een goed begrip en een duurzame toekomst van onze planeet. Tevens (2) beheert, ontwikkelt en onderhoudt het NIOZ de Nationale Mariene onderzoek-Faciliteiten (NMF), (3) ondersteunt het instituut regionale, nationale en internationale beleidsontwikkeling op marien/maritiem gebied, en (4) stimuleert het NIOZ onderzoek en onderwijs in de mariene wetenschappen in Nederland en in Europa.

Om deze missie te vervullen, voert het NIOZ taken uit op drie brede gebieden:

- **Onderzoek:** de nadruk ligt op grensverleggend en onafhankelijk fundamenteel onderzoek in kustzeeën en open oceanen. Daarnaast voert het NIOZ onderzoek uit dat voortkomt uit maatschappelijke vragen, wanneer dit goed aansluit bij het fundamentele werk, en ondersteunt beleidsvorming op regionale, nationale en internationale schaal.
- **Onderwijs:** het instituut leidt onderzoekers in opleiding (OIO's), master studenten en studenten aan het hoger en middelbaar beroepsonderwijs op. Samen met universiteiten organiseert het NIOZ ook cursussen voor OIO's en master studenten in de oceanografische wetenschappen, en doceren vele NIOZ- wetenschappers aan de Nederlandse en buitenlandse universiteiten (en hogescholen).
- **Faciliteiten:** het NIOZ beheert de Nationale Mariene onderzoek-Faciliteiten (NMF), incl. schepen, en instrumenten, en ontwikkelt bijbehorende mariene technologie.

1.1.2 Financiering

Het uitvoeren van de missie van NIOZ wordt opgedragen en ondersteund door NWO, en wordt mogelijk gemaakt met het nationale wetenschapsbudget voor natuurwetenschappelijk oceanografisch onderzoek. Ca. 50% van de jaarlijkse exploitatie- en investeringsuitgaven van het NIOZ wordt bekostigd door middel van deze basis instituutsfianciering, verstrekt via NWO onder verantwoordelijkheid van de Raad van Bestuur van NWO*, en uiteindelijk van het ministerie van OCW.

Belangrijke andere delen van de financiering vloeien voort uit gehonoreerde onderzoeksvoorstellen in het kader van de wetenschappelijke competitiefianciering van bijvoorbeeld NWO-ENW (domein Exacte en Natuurwetenschappen), onderzoekprogramma's van de Europese Unie, en uit samenwerking met en/of opdrachten van universiteiten, het bedrijfsleven en ministeries. Sinds 2016 wordt een deel van het NIOZ-onderzoek mede gefinancierd door de Universiteit Utrecht (UU), n.a.v. een in 2015 gesloten overeenkomst tussen NWO, NIOZ en UU.

*NB De NWO organisatie is per 1 januari 2016 ingrijpend gewijzigd; zie www.nwo.nl en gerelateerde documenten, en NWO-ZBO wetswijziging. Sinds 1 januari 2016 kent NWO een Raad van Bestuur als besturend lichaam.

1.1.3 Organisatiestructuur en personeel

De verantwoordelijkheid en leiding van de Stichting lag in 2017 bij het Bestuur en bestond uit de volgende leden:

- Ir. A.J. Baayen (voorzitter)
- Dr. ir. B. Buchner
- Drs. L.H.M. Kohsiek
- Prof. dr. J.B.M. Middelburg

Als gevolg van de transitie NWO, is Stichting NIOZ per 1-1-2018 gefuseerd met Stichting Nederlandse Wetenschappelijk Onderzoek Instituten (NWO-I) en is bovenstaand bestuur per dezelfde datum gedechargeerd en opgevolgd door het stichtingsbestuur van NWO-I, bestaande uit:

- Prof.dr. S. Gielen (voorzitter)
- Drs. C. Visser (vicevoorzitter)
- Prof. dr. I. Braakman
- Prof. dr. W. van den Doel
- Prof. dr. ir. J. Schouten
- Prof. dr. J. Geurts

De dagelijkse leiding van de organisatie ligt bij de directie:

- Prof. dr. H. Brinkhuis (directeur)

1.2 2017 in vogelvlucht

Het in 2016 gereorganiseerde, vernieuwde NIOZ ('*NIOZ 2.0*') sloeg in 2017 zijn vleugels verder uit. Een belangrijk element hierbij is de boven genoemde participatie van de Universiteit Utrecht (UU). Deze samenwerking maakt nieuwe investeringen mogelijk in fundamenteel wetenschappelijk marien onderzoek van het NIOZ, in omvang € 2.400 per jaar, in principe voor tien jaar, 2016-2025; zie ook verder hieronder.

NIOZ 2.0 kent vier multidisciplinaire wetenschappelijke afdelingen (drie op Texel, en een in Yerseke), met een thematische insteek gericht op onderzoek in Delta- (EDS, Yerseke), Kust- (COS) en Oceaan (OCS) systemen, gekoppeld aan een gecombineerde microbiologische en biogeochemische afdeling MMB die in samenwerking met de andere drie departementen opereert. Daarnaast is er een afdeling 'Nationale Mariene onderzoek Faciliteit' (NMF, m.n. de onderzoeksvloot en technologie) en een algemene ondersteunende afdeling (GES) met daarin Financiën, HRM, Communicatie, ICT en Facilitair. Deze in 2016 nieuw gevormde eenheden kregen in 2017 meer coherentie, incl. vervulde vacatures, en ook de interne samenwerking tussen de verschillende departementen kwam op gang.

In 2017 is tegelijkertijd het proces 'strategische inzet (tijdelijke) UU-NIOZ fondsen' verder voortgezet bij de acquisitie van nieuwe, meestal jonge, talentvolle wetenschappelijke staf. Dit langs het met de UU en NWO overeengekomen traject (cf. document eerste 'vijfjaren plan intensivering samenwerking' UU-NIOZ). Vacante, in principe permanente wetenschappelijke posities – via het *tenure track* principe, zijn hierbij 'aangevuld' met een aantrekkelijk pakket, incl. bijbehorende tijdelijke PhD en PD aanstellingen.

Gesprekken met betrokken instanties in Zeeland zijn ook in 2017 verder ter hand genomen om te onderzoeken of het NIOZ, via m.n. de locatie YE en de groep EDS onderdeel kan gaan vormen van geïntegreerde regionale samenwerking in de mariene kennisketen. Net zoals in 2016 hebben deze nog niet geleid tot significante aanpassingen; wel is de samenwerking met WUR- en HZ- partijen verder versterkt, inclusief formele samenwerkingsovereenkomst.

De NIOZ Holding heeft in 2017 haar activiteiten voortgezet en zowel haar deelneming in NIOZ Haven B.V. alsmede in CU Water B.V. liepen volgens planning en zijn conform begroting positief afgesloten.

De NIOZ wetenschappelijke productiviteit lag in 2017 wederom op zeer hoog niveau met ~300 publicaties, ~10 PhD proefschriften, en > 1,000 outreach, brede wetenschappelijke en mediabijdragen.

Het was een jaar waarin NIOZ-wetenschappers traditioneel succesvol waren in de verschillende internationale, en nationale wetenschappelijke NWO/TTW-calls, inclusief bijdragen richting de economische topsectoren, met name de sectoren maritiem en deltatechnologie. Dr Helge Niemann, een van de nieuwe wetenschappelijke stafmedewerkers was succesvol bij de European Research Council (ERC) met een eerste majeure, en prestigieuze Advanced Research Grant van ca. € 2.500.

De prestaties van het NIOZ, zoals hierboven vermeld, waren in 2017 onderdeel van de cruciale, zesjarige cyclus **2011-2016** van 'zware' internationale *peer review* van het instituut. Aan de hand van het door de VSNU, KNAW en NWO formeel vastgestelde zgn. *Standard Evaluation Protocol* (SEP) voor academische instellingen daterend van oktober 2016 is het instituut onder regie van NWO eind 2017 gevisiteerd door een zes-koppige internationale commissie o.l.v. Dr Hessel Speelman (ex TNO, Waddenacademie, etc). Aan de hand van een '*self-assessment*' document, alle relevante gegevens, en een vier-daagse *site visit* NIOZ YE en TX, kwam de commissie uiteindelijk tot excellente '*world-leading*' scores op de SEP items '*scientific quality*', '*societal relevance*' en '*viability*'. Het moge duidelijk zijn dat deze waardering door het gehele instituut als bijzondere stimulans wordt gezien, met zeer positieve vooruitzichten voor de toekomst.

Bij het item '*viability*' behoort volgens de commissie ook de noodzakelijkheid van de vervanging van de NIOZ onderzoeksvloot. Nadat in de afgelopen tijd NIOZ met succes NMF op de nationale roadmaps van grootschalige infrastructuur heeft kunnen plaatsen (NWO-CGI, KNAW-agenda's), is dit aspect met het vernieuwde NWO ter hand genomen. Als eerste zet heeft de NWO RvB eind 2017 haar goedkeuring verleend, incl. bijbehorende budget, om een *taskforce* in te stellen op het project 'voorbereiding vervanging van de NIOZ NMF-vloot'. Deze taskforce is inmiddels ingesteld, o.l.v. dhr ir Wouter Kruijt, externe consultant uit de NL offshore en maritieme gemeenschap.

Van belang in 2017 was ook het in 2015 door het ministerie van OCW gestarte initiatief '*Nationale Wetenschap Agenda*' (NWA). Hierin zijn de ca. 12.000 door het Nederlandse publiek en wetenschappers gestelde vragen gebundeld in 140 'clusters' en 25 'exemplarische routes'. Het mariene onderzoek neemt hier een belangrijke plaats in, en het NIOZ is als ondersteuner en deelnemer betrokken bij zo'n 9 van deze exemplarische routes. In navolging van 2016, is ook in 2017, met NIOZ als 'trekker' is de zgn. 'Blauwe Route' samen met partners als Deltares, MARIN en TNO, gepresenteerd aan de diverse groepen die onderdeel zijn van de 'Nationale Kenniscoalitie', incl. presentaties bij verschillende relevante ministeries. Naar verwachting, en als resultante van het nieuwe kabinet Rutte III, zal in 2018 deze agenda mede bepalend zijn voor de verdeling van nationale onderzoeksmiddelen (NWO) en innovatie.

Ook in 2017 is er uiteindelijk een oplossing geforceerd rondom de dijkversterkingsproblematiek van Texel. Eerder bleek dat het hoogheemraadschap HHNK de NIOZ-terreinen en -gronden als 'buitendijks' gelegen beschouwde, en besloot tot versterking van de aan de noordzijde van NIOZ gelegen dijk, die wordt gezien als 'primaire zeewering'. Gezien het onverantwoorde overstromingsrisico in de nabije toekomst zagen NIOZ en NWO zich genoodzaakt zelf alternatieve plannen te formuleren. Medio 2017 is uiteindelijk akkoord gekomen op de financiering van de alternatieve 'NIOZ dijk' plannen, in samenwerking met het ministerie van I&M, Gemeente Texel, en het HHNK. Naar verwachting zullen werkzaamheden eind 2018, en 2019 in beslag nemen.

1.3 Vooruitblik

1.3.1 Wetenschap/innovatie

Zoals hierboven gesteld, is de NIOZ-transitie succesvol verlopen, incl. uiterst positieve waardering van het internationale *Peer Review*. De totaal nieuwe organisatie, en sterkere focussering van het onderzoek, en incl. o.a. het succesvol aantrekken van (inter)nationale jonge topwetenschappers is hier onderdeel van. En dit incl. de aan NIOZ in 2016 toegekende zgn. NWO-WISE programma-ondersteuning voor jonge vrouwelijke wetenschappers.

In 2017 zijn ook de diverse, bijbehorende en noodzakelijke nieuwe investeringen in analytische apparatuur verder doorgezet; met het oog op de succesvolle invulling en activiteiten van de nieuwe organisatie is deze impuls van cruciaal belang. In 2018 zetten wij het organisatorische en wetenschappelijke vernieuwingsproces verder door. Onderdeel hiervan zal zijn het formuleren van een nieuw wetenschappelijk en strategisch plan NIOZ 2020-2025, parallel aan de ontwikkeling van het nieuwe strategisch plan van NWO.

Van groot belang is en blijft daarmee ook het komen tot een majeure vernieuwing, en daarmee gepaard gaande nationale investering, in de zeegaande faciliteiten, en met name de vervanging van de NMF-vloot waarvoor de taskforce 'vlootvernieuwing' eind 2017 is ingesteld.

1.3.2 Financieel

Boekjaar 2017 is afgesloten met een positief resultaat van € 3.827. Begroot voor 2017 was een positief resultaat van € 1.125. In het resultaat van € 3.827 zit inbegrepen een vrijval op de reorganisatievoorziening van € 1.484. Zonder deze vrijval is het resultaat € 2.343.

De baten over 2017 waren in totaliteit € 34.065 en zijn bijna gelijk aan de begroting (€ 95 hoger). De lagere projectomzet werd bijna geheel gecompenseerd door hogere basissubsidie. Tevens lagen de overige inkomsten een stuk hoger dan begroot.

De lasten waren over 2017 in totaliteit € 32.642 en liggen € 2.328 lager dan begroot en komt grotendeels door lagere projectlasten en uitgaven bij wetenschappelijke afdelingen.

De afschrijvingen waren € 62 lager dan begroot en de huisvestingslasten € 279 hoger dan begroot.

In 2018 zal NIOZ 2.0 verder haar vervolg krijgen, zullen de afdelingen op het gewenste bezettingsniveau komen en wordt de bijdrage van Universiteit Utrecht verder ingezet. De inzet is om de wetenschappelijk productie op hoog niveau te houden, mede door het werven van nieuwe projecten.

Ultimo 2017 is de algemene reserve bij het NIOZ, na winstverdeling, verder verbeterd naar - € 9.686. In 2018 zal, samen met NWO, verder worden gewerkt aan het financieel gezond maken van het NIOZ.

Omdat Stichting NIOZ per 1-1-2018 een juridische fusie is aangegaan met Stichting NWO-I zijn de rechten en verplichtingen per dezelfde datum overgaan naar Stichting NWO-I. Na de fusie resteren, op stichtingsniveau van NWO-I geen tekorten, derhalve is de jaarrekening 2017 van Stichting NIOZ op basis van het continuïteitsbeginsel opgesteld.

1.3.3 Organisatie en Personeel

Per 1 januari 2017 is de vernieuwde NWO-organisatie van start gegaan. Het 'nieuwe NWO' wordt gekenmerkt door de bundeling van de 'granting organisatie' in NWO-Domeinen, en de Instituten in de Stichting Nederlandse Wetenschappelijk Onderzoek Instituten (NWO-I). Dit onder een Raad van Bestuur NWO die een personele unie vormt met het stichtingsbestuur NWO-I. Als onderdeel van de transitie van NWO is de Stichting NIOZ per 1 januari 2018 gefuseerd met de Stichting NWO-I. Overeenkomstig de akte van fusie is NIOZ de verdwijnende stichting en NWO-I de verkrijgende stichting. De fusie is tot stand gekomen in de zin van Titel 7, Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek, waarbij het gehele vermogen van de Stichting NIOZ onder algemene titel is verkregen door de verkrijgende stichting NWO-I. De verdwijnende stichting is per 1 januari 2018 opgehouden te bestaan. De onderzoeksactiviteiten van de verdwijnende stichting worden in 2018 ongewijzigd gecontinueerd binnen NWO-I.

Het door de stichting in stand gehouden onderzoeksinstituut NIOZ wordt een nieuw, separaat organisatieonderdeel van NWO-I

De medewerkers van Stichting NIOZ waren in privaatrechtelijke dienstbetrekking bij Stichting NIOZ en zijn per 1 januari 2018 overgegaan naar NWO-I. Omdat er sprake is van een overgang van onderneming van Stichting NIOZ naar NWO-I, zijn de rechten en verplichtingen van de werknemers van Stichting NIOZ, die voortvloeien uit de gesloten arbeidsovereenkomsten, van rechtswege overgegaan op NWO-I.

Het nieuwe jaar 2018 zal in het teken staan van de verdere implementatie van deze nu geformaliseerde fusie, de transitie van Stichting NIOZ naar Stichting NWO-I.

't Horntje, 21 maart 2018

Prof. dr. H. Brinkhuis
Directie Koninklijk NIOZ

2 Financieel Jaarverslag

Alle navolgende bedragen zijn vermeld in duizenden euro's (tenzij anders aangegeven).

2.1 Geconsolideerde Jaarrekening

2.1.1 Geconsolideerde Balans per 31 december 2017, na resultaatbestemming

ACTIVA	2017	2016	PASSIVA	2017	2016
Vaste activa			Eigen vermogen		
2.3.1.1. Immateriële vaste activa	62	165	Stichtingskapitaal	0	0
2.3.1.2. Materiële vaste activa	32.754	32.781	2.3.2.1.1 Algemene reserve	-9.686	-13.513
2.3.1.3. Financiële vaste activa	382	407	2.3.2.1.2 Bestemde reserve	24.879	27.372
	<u>33.198</u>	<u>33.353</u>		<u>15.193</u>	<u>13.859</u>
Vlottende activa			2.3.3. Voorzieningen	3.859	7.750
Vorraden	158	144	2.3.4.1 Langlopende schulden	5.883	6.116
2.3.1.4 Vorderingen en overlopende activa	9.054	4.454	2.3.4.2 Kortlopende schulden	21.219	18.692
2.3.1.5 Liquide middelen	3.744	8.466		<u>30.961</u>	<u>32.558</u>
	<u>12.956</u>	<u>13.064</u>			
Totaal Activa	<u>46.154</u>	<u>46.417</u>	Totaal Passiva	<u>46.154</u>	<u>46.417</u>

2.1.2 Geconsolideerde Staat van baten en lasten over 2017

		Realisatie 2017	Begroting 2017	Realisatie 2016
2.4.1	Baten			
	NWO Structurele basissubsidie CPI (incl. CNSI)	22.512	17.204	17.397
	Bijdrage UU	598	2.400	18
	Projecten (EU, NWO, ALW, derden en vaartijd etc.)	9.647	14.000	13.251
	Inkomsten buiten normale bedrijfsvoering	1.308	366	409
	TOTAAL BATEN	34.065	33.970	31.075
2.4.2	LASTEN			
2.4.2.1	Personeel	18.654	19.900	16.785
	Dotatie personele voorzieningen	0	0	69
	Afschrijvingen	2.758	2.820	2.827
2.4.2.2	Huisvestingslasten	2.191	1.912	2.469
2.4.2.2	Overige lasten	9.039	10.338	8.998
	Subtotaal lasten	32.642	34.970	31.148
	SALDO BATEN EN LASTEN	1.423	-1.000	-73
	Financiële baten en lasten	-88	-75	-59
	Boekresultaat	0		484
	RESULTAAT VOOR RESULTAATBESTEMMING	1.334	-1.075	352
2.1.3	Resultaatbestemming	2.493	2.200	2.840
	RESULTAAT NA RESULTAATBESTEMMING	3.827	1.125	3.192

2.1.3 Resultaatbestemming geconsolideerd

	2017	2016
Saldo 1 januari bestemde reserve	27.372	30.212
Onttrekking:		
Reserve Kleine apparatuur	66	67
Reserve Onderhoud schepen	17	52
Reserve Inventaris	29	36
Reserve RV Pelagia (marktrisico & onderhoud)	14	21
Reserve Transitiekosten	20	31
Reserve Lening Yerseke	32	33
Reserve Gebouwencomplex	911	919
Reserve Gebouwencomplex-desinvestering	0	0
Reserve Groot en Middelgroot	311	420
Reserve MRF Investering	284	330
Reserve schepen	364	365
Reserve Projectverplichtingen	445	566
Onttrekking ten gunste van de resultaatbestemming	2.493	2.840
Mutatie bestemde reserves via resultaatbestemming	2.493	2.840
Saldo 31-12 bestemde reserve	24.879	27.372

2.1.4 Kasstroomoverzicht geconsolideerd

	2017	2016
<i>Kasstroom uit operationele activiteiten</i>		
Resultaat operationele bedrijfsvoering	1.423	-73
<i>Aanpassingen voor :</i>		
Afschrijvingen	2.758	2.827
Voorzieningen	<u>-3.891</u>	<u>-3.378</u>
	<u>-1.133</u>	<u>-551</u>
<i>Wijzigingen in werkkapitaal</i>		
Wijziging vorderingen	-4.600	2.179
Wijziging voorraden	-14	4
Wijziging kortlopende schulden	<u>2.487</u>	<u>1.084</u>
	<u>-2.127</u>	<u>3.267</u>
Totaal mutaties uit bedrijfsoperaties	-1.837	2.643
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten	-1.837	2.643
<i>Kasstroom uit investeringsactiviteiten</i>		
Investerings in immatariële vaste activa	0	-84
Investerings in materiële vaste activa	-2.680	-1.879
Investerings in financiële vaste activa	0	-420
Desinvesteringen in materiële vaste activa	<u>52</u>	<u>142</u>
Kasstroom uit investeringsactiviteiten	-2.628	-2.241
<i>Kasstroom uit financieringsactiviteiten</i>		
Nieuwe lening	0	3.869
Aflossing lening	-257	-243
Totaal kasstroom uit financieringsactiviteiten	-257	3.626
Mutatie liquide middelen	<u>-4.722</u>	<u>4.027</u>
Stand liquide middelen 1 januari	8.466	4.439
Mutatie liquide middelen	-4.722	4.027
Stand liquide middelen ultimo verslagperiode	<u>3.744</u>	<u>8.466</u>

2.2 Grondslagen voor het opstellen van de geconsolideerde jaarrekening

2.2.1 Algemeen

NIOZ Koninklijk Nederlands Instituut voor Onderzoek der Zee is het oceanografische instituut voor Nederland. Het instituut verricht fundamenteel en frontier toegepast wetenschappelijk onderzoek om kennis te verzamelen en te verspreiden over belangrijke processen in deltagebieden, kustzeeën en open oceanen. Het instituut fungeert tevens als nationale faciliteit voor het universitaire zeeonderzoek in Nederland en ondersteunt het onderzoek en onderwijs in de mariene wetenschappen op nationaal en Europees niveau.

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving, in het bijzonder RJ 660 inzake de Jaarverslaggeving voor de onderwijsinstellingen en de vigerende bepalingen van Titel 9 boek 2 van het Burgerlijk Wetboek. NIOZ sluit in haar verslaggeving aan op de grondslagen van De Nederlandse organisatie voor Wetenschappelijk Onderzoek (NWO). NIOZ valt binnen de consolidatiekring NWO. Dat betekent dat NWO een geconsolideerde jaarrekening opstelt waarin de activa, passiva, baten, lasten en het resultaat van NIOZ worden samengevoegd met die van de andere groepsonderdelen.

De opstelling van de jaarrekening vereist dat het management oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, en van baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft.

De lening met betrekking tot aankoop pand Yerseke is opgenomen tegen contante waarde, alle overige posten in de balans zijn opgenomen tegen nominale waarde. Als kostprijs is gehanteerd de historische kostprijs, tenzij anders vermeld. Activa en passiva in vreemde valuta worden gewaardeerd tegen de koers op balansdatum. Deelnemingen worden gewaardeerd tegen kostprijs of de hogere netto vermogenswaarde.

NIOZ maakt in de normale bedrijfsuitoefening gebruik van uiteenlopende financiële instrumenten die de organisatie blootstelt aan marktrisico inclusief valutarisico, reële waarde renterisico, kasstroomrenterisico en prijsrisico, kredietrisico en liquiditeitsrisico. Om deze risico's te beheersen heeft NIOZ als beleid dat risico's van onvoorspelbare ongunstige ontwikkelingen op de financiële markten en daarmee de financiële prestaties van de onderneming zoveel mogelijk worden beperkt. NIOZ maakt geen gebruik van afgeleide financiële instrumenten om risico's te beheersen. Transacties in vreemde valuta zijn omgekeerd tegen de koers per transactiedatum en zijn, evenals bij omrekening optredende koersverschillen, verwerkt in de staat van baten en lasten.

Saldering van actief- en passiefposten vindt per tegenpartij plaats indien er sprake is van een contractueel recht om de opgenomen bedragen te salderen en er sprake is van de intentie om te salderen.

Stichting NIOZ is enig aandeelhouder van NIOZ Holding B.V. met een kapitaalbelang van € 0,1. NIOZ Holding B.V. is sinds 17-12-2017 volledig eigenaar van NIOZ Haven B.V. De Stichting Administratiekantoor Continuïteit Haven 't Horntje, waaronder NIOZ Haven B.V. voorheen viel is per 17-12-2017, door middel van decertificering, opgeheven. Daarnaast heeft NIOZ Holding B.V., sinds 13-09-2016 een minderheidsbelang van 39% in Control Union Water B.V.

In de geconsolideerde jaarrekening worden de financiële gegevens van Stichting NIOZ, NIOZ Haven B.V. en NIOZ Holding B.V. opgenomen. Stichting NIOZ heeft een 100% belang in NIOZ Holding B.V. en derhalve is deze B.V. voor 100% in deze consolidatie opgenomen. Intercompany-transacties en onderlinge vorderingen en schulden tussen deze partijen worden tekstueel als toelichting op deze posten vermeldt.

Juridische Fusie met NWO-I

Als gevolg van de transitie NWO, is Stichting NIOZ gefuseerd met Stichting Nederlandse Wetenschappelijk Onderzoek Instituten (NWO-I), overeenkomstig de akte van juridische fusie is Stichting NIOZ de verdwijnende stichting en NWO-I de verkrijgende stichting.

De fusie is tot stand gekomen in de zin van Titel 7, Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek, waarbij het gehele vermogen van Stichting NIOZ onder algemene titel is verkregen door de verkrijgende stichting (NWO-I). De fusie is per 31 december 2017 bij akte tot stand gekomen.

De verdwijnende stichting is per 1 januari 2018 opgehouden te bestaan. De onderzoeksactiviteiten van de verdwijnende stichting worden in 2018 ongewijzigd gecontinueerd binnen NWO-I. Het door de stichting in stand gehouden onderzoeksinstituut Koninklijk NIOZ wordt een nieuw, separaat organisatieonderdeel van NWO-I. De financiering van het instituut blijft ongewijzigd. De activa en het eigen vermogen van de verdwijnende stichting blijft geormerkt beschikbaar voor het desbetreffende instituut. Na de fusie resteren geen tekorten, derhalve is de jaarrekening 2017 van Stichting NIOZ op basis van het continuïteitsbeginsel opgesteld.

De jaarrekening is opgesteld in euro's, de functionele en presentatievaluta van het NIOZ. Tenzij anders aangegeven, zijn alle bedragen afgerond op duizenden euro's (€).

2.2.2 Immateriële, materiële- en financiële vaste activa

De immateriële en materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs onder aftrek van cumulatieve afschrijvingen en cumulatieve bijzondere waardeverminderingen. De afschrijving is lineair en gebaseerd op de verwachte economische gebruiksduur van de activa, rekening houdend met de restwaarde. Indien de verwachting omtrent de afschrijvingsmethode, gebruiksduur en/of restwaarde in de loop van de tijd wijzigingen ondergaat, worden zij als een schattingswijziging verantwoord.

In de toelichting wordt melding gemaakt van de actuele of verzekerde waarde indien deze significant afwijkt van de in de balans opgenomen waarde.

Op gebouwen in aanbouw, alsmede apparatuur in aanbouw vindt geen afschrijving plaats. Wetenschappelijke boeken worden niet geactiveerd.

Activa worden in het jaar van aanschaf naar rato in het desbetreffende boekjaar afgeschreven. Aanschaffingen met een waarde groter dan € 10k worden geactiveerd, waarbij, daar waar dit gepast is, onderdelen tezamen als een investeringseenheid worden aangemerkt.

Uitgevoerd groot en vervangend onderhoud aan gebouwen en vaartuigen wordt geactiveerd en afgeschreven conform de bovenstaande richtlijnen.

Deelnemingen worden gewaardeerd op netto vermogenswaarde onder correctie van deelnemingsresultaten.

2.2.3 Vlottende activa

Voorraden

De voorraden worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs. Indien noodzakelijk, wordt een voorziening voor incourantheid opgenomen. Incourant wordt verondersteld indien een voorraadartikel langer dan een jaar niet muteert.

Debiteuren, overige vorderingen en liquide middelen

Opname van vorderingen vindt zo nodig plaats onder aftrek van een voorziening voor oninbaarheid, gebaseerd op individuele beoordeling van de vorderingen.

Vorderingen NWO projecten en projecten Derden

De verantwoorde posities inzake projectvorderingen hebben betrekking op (resterende) rechten uit hoofde van subsidietoekenningen of contracten per balansdatum. Deze rechten zijn gewaardeerd tegen nominale waarde.

2.2.4 Eigen vermogen

Onder het eigen vermogen worden afzonderlijk opgenomen:

- Stichtingskapitaal
- Algemene reserve
- Bestemde reserve

De algemene reserve (vrije middelen) betreft middelen waarvoor nog geen sprake is van een expliciet aanwijsbare bestemming.

De bestemde reserves betreffen middelen waarvoor door het bestuur van het NIOZ de bestemmingsrichting is aangegeven. Ook betreffen deze specifiek geormerkte middelen die door NWO en/of derden zijn toegekend, welke op balansdatum nog niet als lasten verantwoord zijn en nog besteed dienen te worden aan het doel waarvoor de middelen ter beschikking zijn gesteld.

Mutaties op de bestemde reserves over het boekjaar worden in de staat van baten en lasten bij verwerking van de resultaatbestemming verantwoord onder de post resultaatbestemming.

2.2.5 Langlopende schulden

Onder de langlopende schulden worden schulden opgenomen met een resterende looptijd van meer dan 1 jaar.

Langlopende leningen

De lening voor aankoop van het pand in Yerseke is gewaardeerd tegen contante waarde. De overige langlopende leningen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

2.2.6 Voorzieningen

Voorzieningen hebben betrekking op de op balansdatum voorziene:

- a. verplichtingen en verliezen waarvan de omvang op balansdatum onzeker is, doch redelijkerwijs is in te schatten;
- b. concrete redelijkerwijs te kwantificeren bestaande risico's die in latere jaren alsnog tot verplichtingen zullen leiden en in omvang redelijkerwijs zijn in te schatten;
- c. uitgaven welke in een volgend boekjaar zullen worden gemaakt, mits het maken van die uitgaven zijn oorsprong mede vindt in het boekjaar of in een voorafgaand boekjaar en de voorziening strekt tot gelijkmatige verdeling van de lasten over een aantal boekjaren.

De voorziening wachtgeld is gebaseerd op de tot en met het boekjaar ingegane wachtgeldverplichtingen en de geschatte looptijd van de wachtgeldperiode tegen nominale waarde.

De voorziening jubileumuitkeringen is gebaseerd op te verwachten uitkeringen aan het personeel, in dienst op 31 december van het boekjaar. De uitkeringen zijn berekend tegen nominale waarde.

De voorziening seniorenregeling wordt gevormd voor verplichtingen uit hoofde van aan personeel in dienst van het NIOZ toegekende senioren-verlofuren en is gebaseerd op een berekening van de tot ultimo van het (boek)jaar opgebouwde rechten door personeelsleden. Het gaat hier uitsluitend om de rechten van personeelsleden die per balansdatum ook daadwerkelijk gebruik maken van de regeling.

De voorziening reorganisatieregeling is gevormd om toekomstige salarislasten van boventallige medewerkers te dekken. Hiervoor stond bij aanvang 2017 een bedrag gereserveerd van € 6.703. In 2017 is er voor € 1.970 onttrokken aan deze voorzieningen voor uitbetaalde salariskosten, kosten voor werk naar werk trajecten en overige kosten. Per 31-12-2017 is een nieuwe berekening gemaakt van de te verwachten kosten op basis van de actuele situatie. Op basis van deze berekening is de voorziening per 31-12-2017: € 3.249 en is er een vrijval van € 1.484.

De berekening is gebaseerd op de maximale uitkeringsduur van de desbetreffende medewerkers en de te verwachten transitievergoedingen c.q. overige kosten.

2.2.7 Kortlopende schulden en overlopende passiva

Schulden NWO-projecten en projecten derden

De verantwoorde posities inzake projectschulden hebben betrekking op (resterende) verplichtingen uit hoofde van subsidietoekenningen of contracten per balansdatum. Deze verplichtingen zijn gewaardeerd tegen nominale waarde. Indien noodzakelijk, is voor verlieslatende projecten (zijnde de projecten waarbij geen dekking bestaat voor externe kosten die noodzakelijk zijn voor het afronden van het project) een aanvullende reservering gevormd. De verplichtingen met betrekking tot operationele leasing zijn opgenomen onder de niet uit de balans blijvende verplichtingen.

Het leasen van de reddingsvloten gebeurt op basis van operationele leasing. Verplichtingen uit hoofde van operationele leasing worden, rekening houdend met ontvangen vergoedingen van de lessor, op lineaire basis verwerkt in de winst- en verliesrekening over de looptijd van het contract.

2.2.8 Staat van baten en lasten

Baten

De baten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben.

In de baten worden, uitgesplitst over exploitatie en bestemde fondsen, onderscheiden:

- NWO-subsidies; basis en project-/programma inkomsten
- Overige (project)subsidies/-inkomsten

Lasten

De lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Verliezen worden in aanmerking genomen in het jaar waarin deze voorzienbaar zijn.

Ook de financiële rentelasten en eventuele rentebaten wordt in het verslagjaar naar tijdgelang toegerekend.

Rente

Rentebaten worden verantwoord in de periode waartoe zij behoren.

Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld op basis van de indirecte methode. Onder geldmiddelen wordt verstaan de liquide middelen. In het kasstroomoverzicht wordt onderscheid gemaakt tussen kasstroom uit operationele activiteiten, investerings- en financieringsactiviteiten.

2.3 Toelichting op de geconsolideerde balans

2.3.1 Activa

2.3.1.1 Immateriële vaste activa

	Consessies, vergunningen en intellectuele eigendommen	Totaal
Afschrijvingspercentage	25%	
Cumulatieve investeringen	898	898
Cumulatieve afschrijvingen	-733	-733
Werk in voorbereiding	0	0
Boekwaarde 31-12-2016	165	165
Investeringen	0	0
Investeringen werk in voorbereiding	0	0
Gereedmelding werk in voorbereiding	0	0
Afschrijvingen	51	51
Desinvesteringen		
<i>Investeringen</i>	52	52
<i>Afschrijvingen</i>	0	0
Mutaties 2017	103	103
Cumulatieve investeringen	846	846
Cumulatieve afschrijvingen	-784	-784
Werk in voorbereiding	0	0
Boekwaarde 31-12-2017	62	62

De immateriële vaste activa betreft ontwikkelde software, website en promotiefilms en heeft een afschrijvingspercentage van 25% per jaar.

2.3.1.2 Materiële vaste activa

	Terreinen	Gebouwen	Apparatuur en Installaties	Inventaris	Automatisering	Transportmiddelen	Pelagia	Totaal mat.vaste activa
Afschrijvingspercentage	0%	2,94%-10%	10%-20%	10%	25%	10%-33%	5%-20%	
Cumulatieve investeringen	1.357	33.713	20.888	1.190	904	197	8.709	66.958
Cumulatieve afschrijvingen	0	-10.848	-15.665	-1.012	-679	-192	-5.781	-34.177
Werk in voorbereiding	0	0	0	0	0	0	0	0
Boekwaarde 31-12-2016	1.357	22.865	5.223	178	225	5	2.928	32.781
Investeringen	0	127	2.881	0	350	0	153	3.511
Investeringen werk in voorbereiding	0	18	145	0	0	0	0	163
Uitbreiding consolidatiekring	0	0	428	0	0	24	0	452
Gereedmelding werk in voorbereiding	0	0	-1.446	0	0	0	0	-1.446
Afschrijvingen	0	-1.018	-1.051	-81	-112	-5	-440	-2.707
Desinvesteringen								
<i>Investeringen</i>	0	0	0	0	0	0	0	0
<i>Afschrijvingen</i>	0	0	0	0	0	0	0	0
Mutaties 2017	0	-873	957	-81	238	19	-287	-27
Cumulatieve investeringen	1.357	33.858	22.896	1.190	1.254	221	8.862	69.638
Cumulatieve afschrijvingen	0	-11.866	-16.716	-1.093	-791	-197	-6.221	-36.884
Werk in voorbereiding	0	0	0	0	0	0	0	0
Boekwaarde 31-12-2017	1.357	21.992	6.180	97	463	24	2.641	32.754

De investeringen in apparatuur zijn met name apparatuur aanschaffingen voor wetenschappelijk onderzoek en betreffen met name vervangingsinvesteringen. De investering bij automatisering heeft o.a. betrekking op aanschaf van netwerkapparatuur, website ontwerp en wifi apparatuur. Daarnaast zijn er investeringen geweest m.b.t. de gebouwen en de Pelagia.

Alle bovenvermelde activa is volledig eigendom van Stichting NIOZ, er bestaan geen eigendomsbeperkingen, met daarbij als aantekening dat het gebouw aan de Korringaweg in Yerseke op erfpachtgrond van de gemeente Reimerwaal staat. Daarnaast is de activa niet gebruikt voor zekerheidsstellingen jegens een derde partij.

Begin 2017 is voor de gebouwen een marktwaarde taxatie uitgevoerd. Totale marktwaarde voor de NIOZ-gebouwen komt hierbij op € 15,6 miljoen. De boekwaarde ultimo 2017 bedraagt € 22,0 miljoen, waarbij 55% van dit bedrag bestaat uit de uitgevoerde renovatie in de jaren 2008-2013. De verzekerde herbouw-waarde is op € 66,0 miljoen gesteld. Gezien de jaarlijkse afschrijving van ca. € 1,0 miljoen en de intentie om langdurig van de gebouwen gebruik te maken, is er geen aanleiding om de gebouwen af te waarderen.

2.3.1.3 Financiële vaste activa

	2017	2016
Overige deelnemingen	<u>382</u>	<u>407</u>
Overige deelnemingen		
Certificaten van aandelen NIOZ Haven B.V.	-	25
Deelneming Control Union Water B.V.	<u>382</u>	<u>382</u>
	<u>382</u>	<u>407</u>
Certificaten van aandelen NIOZ Haven B.V.		
Boekwaarde 01-01-2017		25
Mutaties		<u>-25</u>
Boekwaarde per 31-12-2017		<u>0</u>
Deelneming Control Union Water B.V.		
Boekwaarde 01-01-2017		382
Mutaties		<u>-</u>
Boekwaarde per 31-12-2017		<u>382</u>

Vanaf 17 december 2017 is NIOZ Holding volledig eigenaar van NIOZ Haven B.V. Daarnaast heeft NIOZ Holding een minderheidsbelang van 39% in Control Union Water B.V. (vanaf september 2016).

2.3.1.4 Vorderingen en overlopende activa

	2017	2016
Debiteuren	1.129	1.160
Overlopende project vorderingen NWO	399	166
Vooruitbetaald / Nog te ontvangen	5.560	703
Tussenrekening / Voorschotten	34	905
Onderhanden projecten	1.932	1.520
Saldo ultimo verslagperiode	9.054	4.454

Met uitzonderingen van de posten "Overlopende projectvorderingen NWO" en "Onderhanden projecten" hebben de vorderingen en overlopende activa een looptijd die korter is dan 1 jaar. De post vooruitbetaald / nog te ontvangen is in vergelijking met 2016 een stuk hoger en komt vanwege nog te ontvangen gelden vanuit NWO voor dijkverhoging (€ 2.750), project vloodvervanging (€ 700) en tekort NMF (€ 1.401). Onder de post tussenrekening/voorschotten zit een tijdelijke kredietverlening aan NIOZ Haven B.V. t.b.v. voorfinanciering renovatie haven, deze is nu ultimo 2017 grotendeels afgelost. Het restant (€ 307) zal de komende jaren worden afgelost.

2.3.1.3 Liquide middelen

	2017	2016
Kas (Totaal TX+Y)	6	4
Ministerie van Financien	3.553	8.453
ABNAMRO	78	0
ABNAMRO Haven B.V.	100	
ABNAMRO Holding	6	9
Saldo ultimo verslagperiode	3.744	8.466

Bovenstaande liquide middelen staan ter vrije besteding van Stichting NIOZ en haar Holding. De daling van de liquide middelen ten opzichte van 2016, is conform verwachting en wordt met name veroorzaakt door investeringen (€ 3.674) en uitgaven m.b.t. de reorganisatie.

2.3.2 Passiva

2.3.2.1 Eigen vermogen

Het eigen vermogen wordt in de toelichting op de vennootschappelijk balans nader gespecificeerd en toegelicht.

2.3.2.1.1 Algemene reserve

De algemene reserve wordt in de toelichting op de vennootschappelijke balans nader gespecificeerd en toegelicht.

2.3.2.1.2 Bestemde reserve

De bestemde reserve betreft middelen waarvoor door het bestuur van het NIOZ de bestemmingsrichting is aangegeven en bestaat uit reserves voor toekomstige afschrijvingen van activa, lening met betrekking tot aankoop pand Yerseke en projectverplichtingen. De projectverplichtingen zijn, vanwege het gelijksoortig karakter, in 2015 overgeheveld naar één reservering.

	Kleine apparatuur	Onderhoud schepen	Inventaris	RV Pelagia	Transitie kosten	Lening Yerseke
Waarvan niet aangewend						
Waarvan aangewend m.b.t. projectverplichtingen						
Waarvan aangewend m.b.t. investeringen	362	80	41	83	58	320
Saldo 1 januari 2017	362	80	41	83	58	320
Toevoeging via resultaatbestemming						
Overheveling projectverplichtingen naar 1 rekening						
Onttrekking via resultaatbestemming	66	18	29	14	20	33
Mutaties 2017	66	18	29	14	20	33
Waarvan niet aangewend						
Waarvan aangewend						
Saldo 31 december 2017	296	62	12	69	38	287
	Gebouwen complex	Groot en middelgroot	MRF investering	Schepen	Project verplichtingen	Totaal
Waarvan niet aangewend						
Waarvan aangewend m.b.t. projectverplichtingen						
Waarvan aangewend m.b.t. investeringen	20.596	1.346	1.044	2.629	812	27.372
Saldo 1 januari 2017	20.596	1.346	1.044	2.629	812	27.372
Toevoeging via resultaatbestemming						
Overheveling projectverplichtingen naar 1 rekening						
Onttrekking via resultaatbestemming	911	311	283	363	445	2.493
Mutaties 2017	911	311	283	363	445	2.493
Waarvan niet aangewend						
Waarvan aangewend						
Saldo 31 december 2017	19.685	1.035	761	2.266	367	24.879

Kleine apparatuur

Deze bestemde reserve is met ingang van 2002 in het leven geroepen en bestaat uit een reserve ter dekking van toekomstige afschrijvingen van de desbetreffende activa.

Onderhoud schepen

Deze bestemde reserve, in 2002 van voorziening omgezet naar bestemde reserve, bestaat uit een reserve ter dekking van toekomstige afschrijvingen van de desbetreffende activa.

Inventaris

Deze bestemde reserve is in 2003 gevormd en bestaat uit een reserve ter dekking van toekomstige afschrijvingen van de desbetreffende activa.

RV Pelagia

Deze bestemde reserve is met ingang van 2002 ingesteld en bestaat uit een reserve ter dekking van toekomstige afschrijvingen van de desbetreffende activa.

Lening Yerseke

Deze bestemde reserve is in 2013 gevormd en betreft een reserve voorziening in verband met het contant maken van deze lening.

Transitiekosten

Deze bestemde reserve is met ingang van 2012 gevormd bij de overname van CEME Yerseke en bestaat uit een reserve ter dekking van de toekomstige afschrijvingen van de desbetreffende activa.

Gebouwencomplex

Deze bestemde reserve is met ingang van 2012 gevormd door het omlabelen van het bestemde fonds gebouwencomplex en bestaat uit een reserve ter dekking van de toekomstige afschrijvingen van de desbetreffende activa.

Groot en middelgroot

Deze bestemde reserve is met ingang van 2012 gevormd door het omlabelen van het bestemde fonds groot en middelgroot en bestaat uit een reserve ter dekking van de toekomstige afschrijvingen van de desbetreffende activa.

MRF investeringen

Deze bestemde reserve is met ingang van 2012 gevormd door het omlabelen van het bestemde fonds MRF en bestaat uit een reserve ter dekking van de toekomstige afschrijvingen van de desbetreffende activa.

Schepen

Deze reserve is met ingang van 2012 gevormd door het omlabelen van het bestemde fonds Schepen en bestaat uit een reserve ter dekking van de toekomstige afschrijvingen van de desbetreffende activa.

Projectverplichtingen

Deze reserve is in 2015 vanwege het gelijksoortige karakter samengevoegd in één reservering. Het betreft een reserve voor programma uitvoering (interne projecten) met een aanvangsdatum van voor 2015 ter dekking van de toekomstige lasten voor deze programma's.

2.3.3 Voorzieningen

	Wacht gelden	Regeling NIOZ	Jubileum uitkering	Senioren regeling	Reorganisatie	Totaal
Saldo 1 januari 2017	894	27	107	20	6.703	7.750
Dotatie						0
Onttrekking	176	2		19	1.970	2.167
Vrijval	240				1.484	1.724
Saldo 31 december 2017	478	25	107	1	3.249	3.859
Bedrag met looptijd korter dan 1 jaar	175	2	20	1	412	609
Bedrag met looptijd langer dan 1 jaar	303	23	87	0	2.837	3.250
Saldo 31 december 2017	478	25	107	1	3.249	3.859

Wachtgelden en uitkeringen

De uitkeringen over 2017 bedroegen € 176. Daarnaast is een vrijval van € 240 vanwege lager te verwachten toekomstige uitkeringen.

Regeling NIOZ

De kosten over 2017 van de Regeling NIOZ betreffen een bedrag van € 2.

Jubileumuitkeringen

De voorziening dienstjubilea betreft de toekomstige verplichtingen aan personeelsleden met betrekking tot gratificaties op basis van de vigerende cao. De voorziening is gewaardeerd tegen de nominale waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichting af te wikkelen en kent voor 2017 een zelfde voorziening saldo als voor 2016.

Seniorenregeling

Deze regeling is gevormd voor verplichtingen uit hoofde van aan personeel in dienst van het NIOZ toegekende seniorenverlofuren. Het gaat hier uitsluitend om de rechten van personeelsleden die per balansdatum ook daadwerkelijk gebruik maken van de regeling en kent voor 2017 een onttrekking van € 19.

Reorganisatieregeling

De voorziening reorganisatieregeling is gevormd om toekomstige salarislaster van boventallige medewerkers te dekken. Hiervoor stond bij aanvang 2017 nog een bedrag gereserveerd van € 6.703. In 2017 is er voor € 1.970 onttrokken aan deze voorzieningen voor uitbetaalde salariskosten, kosten voor werk naar werk trajecten en overige kosten. Per 31-12-2017 is een nieuwe berekening gemaakt van de te verwachten kosten op basis van de actuele situatie. Op basis van deze berekening is de voorziening per 31-12-2017: € 3.249 en is er een vrijval van € 1.484.

2.3.4. Vreemd vermogen

2.3.4.1 Langlopende schulden

	2017	2016
Lening nieuwbouw MTEC		
Renteloze lening (looptijd 20 jaar ; aflossing ingaande 2005) € 41.000	246	287
Aflossing komend boekjaar (onder kortlopende schulden)	41	41
	<u>205</u>	<u>246</u>
Lening nieuwbouw bouwdeel E10		
Lening ten behoeve van nieuwbouw (4% ; 20 jaar annuïteit ingaande 2002)	606	743
Aflossing komend boekjaar (onder kortlopende schulden)	143	137
	<u>463</u>	<u>606</u>
Lening overname Yerseke		
Renteloze lening (looptijd 20 jaar, aflossing ingaande 2013 € 105.000	1.395	1.466
Aflossing komend boekjaar (onder kortlopende schulden)	73	71
	<u>1.322</u>	<u>1.395</u>
Lening NWO NIOZ 2.0		
Lening t.b.v. de reorganisatie van NIOZ naar NIOZ 2.0; geen vaste aflos	3.869	3.869
Aflossing komend boekjaar (onder kortlopende schulden)	0	0
Looptijd 10 jaar ; rente 0,64% ; maximale hoofdsom 10 mio	3.869	3.869
	<u>3.869</u>	<u>3.869</u>
Leaseverplichting De Lage Landen 52846440034968		
Deze financiering is aangegaan voor een heftruck met type Clark GTS 25D,	35	0
De maandelijkse termijn bedraagt € 486,67 incl. rente te voldoen in 60 termijnen	11	0
	<u>24</u>	<u>0</u>
Totaal saldo ultimo jaar	5.883	6.116

De leningen zijn verstrekt voor het plegen van nieuwbouw en voor de overname van Yerseke en zijn volledig besteed. De lening NWO NIOZ 2.0 is ter financiering van de ingezette reorganisatie in 2016. Het maximaal opneembaar krediet hiervan is €10.000, per ultimo 2017 was hiervan € 3.869 opgenomen. Ten aanzien van de Lening overname Yerseke is een deel van de aflossing (€ 33) in het kader van de contante waarde berekening, opgenomen als onttrekking onder post bestemde reserve. Het overige deel van de aflossing (€ 73) is opgenomen onder de kortlopende schulden als aflossingsverplichting voor het komend boekjaar.

2.3.4.2 Kortlopende schulden en overlopende passiva

	2017	2016
Crediteuren	1.319	3.036
Belastingen en sociale lasten	1.393	1.260
Overige schulden	3.472	1.358
Nog te betalen vakantie uitkering	537	513
Verlofdagen	1.715	1.590
Overlopende projectverplichtingen NWO	1.146	1.235
Overlopende projectverplichtingen derden	11.637	9.700
Saldo ultimo verslagperiode	21.219	18.692

Met uitzondering van de posten "Overlopende projectverplichtingen NWO" en "Overlopende projectverplichtingen derden" hebben de kortlopende schulden en overlopende passiva een looptijd die korter is dan 1 jaar.

De bevoorschotting NWO-basissubsidie is in 2016 omgezet in een langlopende lening, zie 2.3.4.1.

De post overige schulden is in vergelijking met 2016 een stuk hoger en komt vanwege te betalen kosten dijkverhoging (€ 2.750). Hier staat de nog te ontvangen gelden vanuit NWO tegenover, zie 2.3.1.4.

2.4 Toelichting op de geconsolideerde staat van Baten en Lasten

2.4.1 Baten

	Realisatie 2017	Begroting 2017	Realisatie 2016
<u>NWO Basissubsidie</u>			
Instituutsubsidie	22.512	17.204	17.397
Totaal basissubsidie	22.512	17.204	17.397
<u>Projecten</u>			
Bijdrage UU	598	2.400	18
NWO Projecten	1.757	2.500	2.210
Vaarvergoeding ALW	500	0	500
EU projecten	2.150	3.000	2.469
Overige projecten	4.465	6.500	5.135
Charters	775	2.000	2.937
Totaal projecten	10.245	16.400	13.269
<u>Overige inkomsten</u>			
Inkomsten buiten normale bedrijfsvoering	1.308	366	401
Financiële baten	0		8
Totaal overige inkomsten	1.308	366	409
TOTAAL BATEN	34.065	33.970	31.075

NWO basis subsidie

De ontvangen NWO instituutsubsidie was € 5.308 hoger dan begroot, vanwege ontvangen compensatie ten behoeve van dijkverhoging Texel, project vlootvervanging, omzetsderving NMF en loon- en prijsstijgingen.

Projecten

De realisatie ten aanzien van de UU-gelden was in 2017 nog beperkt, vanwege de benodigde tijd om medewerkers hiervoor te werven. De overige projectinkomsten, excl. charters, lagen een stuk lager dan begroot. Dit heeft geen effect gehad op het resultaat, omdat de projectlasten in dezelfde verhouding lager lagen.

Charters

De post charters laat een bedrag zien van € 775 en ligt hiermee € 1.225 lager dan begroot; dit werd veroorzaakt door een afzegging in de externe verhuur. Samen met extra kosten voor onderhoud aan de schepen heeft NMF hierdoor een verlies van € 1.401 geleden. Conform de geldende afspraken wordt dit tekort gecompenseerd door NWO.

Inkomsten buiten normale bedrijfsvoering

Deze inkomsten laten een bedrag zien van € 1.308 en zijn € 907 hoger dan 2016. Dit komt o.a. door btw teruggaaf over eerdere jaren, verkoop ip adressen en meer huuropbrengsten gebouwen.

2.4.2 Lasten

2.4.2.1 Personele lasten

	Realisatie 2017	Begroting 2017	Realisatie 2016
Bruto schaalsalaris	8.531	9.950	8.485
Pensioen lasten	1.945	1.990	1.747
Overige bruto componenten	4.183	3.980	3.114
Sociale lasten	1.789	1.990	1.748
Overige personeelslasten	802	995	823
Directe toerekenbare personeelskosten	224	398	347
Doorbelasting personeel	1.181	597	521
Saldo ultimo verslagperiode	18.654	19.900	16.785
Dotatie personele voorzieningen	0	0	69

	Realisatie 2017	Begroting 2017	Realisatie 2016
Gemiddelde bezetting gedurende het verslagjaar			
	FTE	FTE	FTE
Basisformatie	170,75	171,00	156,50
Extra financiering/projectmedewerkers (incl. UU)	79,25	90,00	81,00
	250,00	261,00	237,50

De personeelslasten over 2017 lagen € 1.246 lager dan begroot en werd veroorzaakt door minder tijdelijke projectmedewerkers. Het aantal medewerkers van de basisformatie was in lijn met de begroting.

2.4.2.2 Huisvesting en overige lasten

De huisvestingslasten waren € 279 hoger dan begroot en € 278 lager dan in 2016. Gezien de ingezette reorganisatie en de hiermee ontstane duidelijkheid ten aanzien van de huisvesting zal de komende jaren zoveel mogelijk achterstallig onderhoud bij beide vestigingen worden ingehaald.

De overige lasten waren € 1.299 lager dan begroot en € 41 hoger dan in 2016. De lagere realisatie ten opzichte van de begroting werd net zoals in 2016 veroorzaakt door lagere projectomzet en minder (algemene) afdelingsuitgaven, met name bij de wetenschappelijke afdelingen.

2.4.2.3 Wet Normering bezoldiging Topfunctionarissen (WNT)

Met ingang van 2013 is de Wet Normering bezoldiging Topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) van kracht. Hierin is bepaald dat (semi)publieke instellingen jaarlijks de bezoldigingsgegevens en eventuele ontslagvergoedingen van hun topfunctionarissen moet publiceren in het financiële jaarverslag. Het voor het Stichting NIOZ toepasselijk maximum is in 2017 € 181.000.

1. Bezoldiging topfunctionarissen

1a. Leidinggevende topfunctionarissen en gewezen topfunctionarissen met dienstbetrekking. Tevens leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13^e maand van de functievervulling

bedragen x € 1	Prof.dr. H. Brinkhuis	Ir. A. Baayen
Functiegegevens	Directeur	Bestuurder
Aanvang ³ en einde functievervulling in 2017	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Deeltijdfactor (in fte)	1,0	0,21
Gewezen topfunctionaris?	nee	nee
(Fictieve) dienstbetrekking?	ja	ja
Bezoldiging		
Beloning plus belaste onkostenvergoeding	154.208	38.000
Beloningen betaalbaar op termijn	17.660	-
<i>Subtotaal</i>	171.868	38.000
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	181.000	38.010
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	-	-
Totaal bezoldiging	171.868	38.000
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2016		
Aanvang en einde functievervulling in 2016	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Deeltijdfactor 2016 (in fte)	1,0	0,25
Beloning plus belaste onkostenvergoeding	124.331,00	40.750,00
Beloningen betaalbaar op termijn	13.936,00	-
Totaal bezoldiging 2016	138.267,00	40.750,00

1c. Toezichthoudende topfunctionarissen

bedragen x € 1	Dr. Ir. B. Buchner	Drs. L.H.M. Kohsiek	Prof. dr. JBM Middelburg
Functiegegevens	Bestuurslid	Bestuurslid	Bestuurslid
Aanvang en einde functievervulling in 2017	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Bezoldiging			
Bezoldiging	-	3.000	3.000
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	18.100	18.100	18.100
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	-	-	-
Totaal bezoldiging	-	3.000	3.000
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2016			
Aanvang en einde functievervulling in 2016	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Beloning	-	3.000	3.000
Belastbare onkostenvergoedingen	-	-	-
Beloningen betaalbaar op termijn	-	-	-
Totaal bezoldiging 2016	-	3.000	3.000

Voor de uitvoering van de Wet Normering bezoldiging Topfunctionarissen in de (semi)publieke sector (WNT) heeft NIOZ zich gehouden aan de Beleidsregel toepassing WNT en deze als normenkader bij het opmaken van deze jaarrekening gehanteerd. Omgerekend naar 1 fulltime eenheid blijven alle topfunctionarissen onder de norm.

2.4.2.4 Toelichting honoraria accountant

	2017	2016
Controle van de jaarrekening	78	128
Overige controleopdrachten	<u>24</u>	<u>20</u>
Totaal	102	148

2.4.2.5 Verbonden partijen

NWO wordt aangemerkt als verbonden partij waarmee NIOZ als onderzoeksinstituut duurzaam is verbonden overeenkomstig de Wet NWO. Daarnaast heeft NIOZ via NIOZ Holding B.V. een 100% deelneming in NIOZ Haven B.V. en heeft NIOZ Holding een 39% deelneming in CU Water B.V. Transacties van betekenis met verbonden partijen worden toegelicht voor zover deze niet onder normale marktvoorwaarden zijn aangegaan.

2.5 Niet uit de balans blijvende verplichtingen

	2017
Nutsbedrijven	419
Service overeenkomst inzake printers	101
Lease auto's	19
Overige investerings- en inkoopverplichtingen	2.772
Bankgarantie verplichting	14
Erfpacht Korringaweg Yerseke	<u>1.657</u>
	<u>4.982</u>

Ten behoeve van energieleveringen heeft NIOZ overeenkomsten afgesloten met een totale verplichting van € 419. De post overige investeringen- en inkoopverplichtingen bestaat grotendeels (€ 2.457) uit aangegane verplichtingen voor renovatie gebouw Texel. Dit betreft het laatste deel van het gebouw wat nog gerenoveerd moet worden en eerder (2012), vanwege de financiële positie van het NIOZ, niet uitgevoerd kon worden.

Daarnaast loopt er een erfpachtverplichting bij de vestiging Yerseke van € 1.657. Ten aanzien van dit erfpachtcontract lopen er besprekingen met de gemeente Reimerswaal over mogelijkheden tot aankoop van de grond.

Verder loopt er nog een bankgarantie verplichting welke is gesteld voor een lopend project. De verwachting is dat deze garantie begin 2018 kan worden ingetrokken.

2.6 Enkelvoudige Jaarrekening

2.6.1 Enkelvoudige Balans per 31 december 2017, na resultaatbestemming

ACTIVA	2017	2016	PASSIVA	2017	2016
Vaste activa			Eigen vermogen		
2.7.1.1. Immateriële vaste activa	62	165	Stichtingskapitaal	0	0
2.7.1.2. Materiële vaste activa	32.302	32.781	2.7.2.1.1 Algemene reserve	-9.686	-13.513
2.7.1.3. Financiële vaste activa	527	414	2.7.2.2.2 Bestemde reserve	24.879	27.372
	<u>32.891</u>	<u>33.360</u>		<u>15.193</u>	<u>13.859</u>
Vlottende activa			2.7.3.1 Voorzieningen	3.859	7.750
Vorraden	158	144	2.7.3.2 Langlopende schulden	5.859	6.116
2.7.1.4 Vorderingen en overlopende activa	9.337	4.454	2.7.3.3 Kortlopende schulden	21.113	18.690
2.7.1.5 Liquide middelen	3.638	8.457		<u>30.831</u>	<u>32.556</u>
	<u>13.133</u>	<u>13.055</u>			
Totaal activa	<u>46.024</u>	<u>46.415</u>	Totaal Passiva	<u>46.024</u>	<u>46.415</u>

2.6.2 Enkelvoudige Staat van baten en lasten over 2017

	Realisatie 2017	Begroting 2017	Realisatie 2016
NWO Structurele basissubsidie (incl. CNSI)	22.512	17.204	17.397
Bijdrage UU	598	2.400	18
Projecten (EU, NWO, derden en vaartijd etc.)	9.647	14.000	13.251
Inkomsten buiten normale bedrijfsvoering	1.308	366	409
TOTAAL BATEN	34.065	33.970	31.075
2.9 LASTEN			
2.9.1 Personeel	18.654	19.900	16.785
Dotatie personele voorzieningen	0	0	69
Afschrijvingen	2.758	2.820	2.827
2.9.2 Huisvestingslasten	2.191	1.912	2.469
2.9.2 Overige lasten	9.152	10.338	8.994
Subtotaal lasten	32.755	34.970	31.144
SALDO BATEN EN LASTEN	1.310	-1.000	-69
Financiële baten en lasten	-88	-75	-59
Boekresultaat			484
RESULTAAT VOOR RESULTAATBESTEMMING	1.222	-1.075	356
Resultaatbestemming	2.493	2.200	2.840
Resultaat deelneming	113		-4
RESULTAAT NA RESULTAATBESTEMMING	3.827	1.125	3.192

2.6.3 Toelichting op de enkelvoudige balans en staat van baten en lasten

De grondslagen van waardering en van de resultaatbepaling voor de enkelvoudige jaarrekening en de geconsolideerde jaarrekening zijn gelijk. Deelnemingen waarop invloed van betekenis kan worden uitgeoefend worden gewaardeerd op netto vermogenswaarde onder correctie van deelnemingsresultaten. De netto vermogenswaarde wordt berekend volgens de grondslagen die gelden voor deze jaarrekening.

De toelichting op de enkelvoudige balans en staat van baten en lasten is in veel gevallen gelijk aan de toelichting op de geconsolideerde cijfers. Indien dit afwijkt dan wordt dit toegelicht bij de betreffende post.

2.7.1 Activa

2.7.1.1 Immateriële vaste activa

	Consessies, vergunningen en intellectuele eigendommen	Totaal
Afschrijvingspercentage	25%	
Cumulatieve investeringen	898	898
Cumulatieve afschrijvingen	-733	-733
Werk in voorbereiding	0	0
Boekwaarde 31-12-2016	165	165
Investeringen	0	0
Investeringen werk in voorbereiding	0	0
Gereedmelding werk in voorbereiding	0	0
Afschrijvingen	51	51
Desinvesteringen		
<i>Investeringen</i>	52	52
<i>Afschrijvingen</i>	0	0
Mutaties 2017	103	103
Cumulatieve investeringen	846	846
Cumulatieve afschrijvingen	-784	-784
Werk in voorbereiding	0	0
Boekwaarde 31-12-2017	62	62

2.7.1.2 Materiële vaste activa

	Terreinen	Gebouwen	Apparatuur en Installaties	Inventaris	Automatisering	Transportmiddelen	Pelagia	Totaal mat.vaste activa
Afschrijvingspercentage	0%	2,94%-10%	10%-20%	10%	25%	10%-33%	5%-20%	
Cumulatieve investeringen	1.357	33.713	20.888	1.190	904	197	8.709	66.958
Cumulatieve afschrijvingen	0	-10.848	-15.665	-1.012	-679	-192	-5.781	-34.177
Werk in voorbereiding	0	0	0	0	0	0	0	0
Boekwaarde 31-12-2016	1.357	22.865	5.223	178	225	5	2.928	32.781
Investeringen	0	127	2.881	0	350	0	153	3.511
Investeringen werk in voorbereiding	0	18	145	0	0	0	0	163
Gereedmelding werk in voorbereiding	0	0	-1.446	0	0	0	0	-1.446
Afschrijvingen	0	-1.018	-1.051	-81	-112	-5	-440	-2.707
Desinvesteringen								
<i>Investeringen</i>	0	0	0	0	0	0	0	0
<i>Afschrijvingen</i>	0	0	0	0	0	0	0	0
Mutaties 2017	0	-891	529	-81	238	-5	-440	-479
Cumulatieve investeringen	1.357	33.858	22.468	1.190	1.254	197	8.862	69.186
Cumulatieve afschrijvingen	0	-11.866	-16.716	-1.093	-791	-197	-6.221	-36.884
Werk in voorbereiding	0	0	0	0	0	0	0	0
Boekwaarde 31-12-2017	1.357	21.992	5.752	97	463	0	2.641	32.302

2.7.1.3 Financiële vaste activa

	2017	2016
Overige deelnemingen	<u>527</u>	<u>414</u>
Overige deelnemingen		
Deelneming NIOZ Holding B.V.	<u>527</u>	<u>414</u>
	<u>527</u>	<u>414</u>
Deelneming NIOZ Holding B.V.		
Boekwaarde 01-01-2017		414
Mutaties		<u>113</u>
Boekwaarde per 31-12-2017		<u>527</u>

De deelneming van Stichting NIOZ in NIOZ Holding B.V. betreft een 100% deelneming.

2.7.1.4 Vorderingen en overlopende activa

	2017	2016
Debiteuren	1.120	1.160
Overlopende project vorderingen NWO	399	166
Vooruitbetaald / Nog te ontvangen	5.545	703
Tussenrekening / Voorschotten	341	905
Onderhanden projecten	1.932	1.520
Overige vorderingen	0	0
Saldo ultimo verslagperiode	9.337	4.454

2.7.1.5 Liquide middelen

	2017	2016
Kas (Totaal TX+Y)	6	4
Ministerie van Financien	3.553	8.453
ABNAMRO	79	
Deposito's	0	0
Saldo ultimo verslagperiode	3.638	8.457

De liquide middelen staan ter vrije besteding aan Stichting NIOZ.

2.7.2 Passiva

2.7.2.1 Eigen vermogen

	Stichtings kapitaal	Algemene reserve	Bestemde reserve	Totaal
Saldo 1 januari 2017 na resultaatbestemming	0	-13.513	27.372	13.859
Toevoeging via resultaatbestemming	0	0	0	0
Onttrekking via resultaatbestemming	0	0	-2.493	-2.493
Resultaat 2017	0	3.827	0	3.827
Saldo 31 december 2017 na resultaatbestemming	0	-9.686	24.879	15.193

Het volledige eigen vermogen kan worden aangemerkt als publiek gefinancierde middelen. Voor een specificatie van de toevoegingen en onttrekkingen aan de bestemmingsreserve verwijzen we naar het overzicht onder 2.3.1.2 en hoofdstuk 2.1.3.

2.7.2.1.1 Algemene reserve

	2017	2016
Saldo 1 januari	-13.513	-16.705
Resultaatverdeling	3.827	3.192
Saldo ultimo verslagperiode	-9.686	-13.513

Conform het bestuursbesluit is het positieve resultaat over 2017 toegevoegd aan de algemene reserve.

2.7.2.1.2 Bestemde reserve

	Kleine apparatuur	Onderhoud schepen	Inventaris	RV Pelagia	Transitie kosten	Lening Yerseke
Waarvan niet aangewend						
Waarvan aangewend m.b.t. projectverplichtingen						
Waarvan aangewend m.b.t. investeringen	362	80	41	83	58	320
Saldo 1 januari 2017	362	80	41	83	58	320

Toevoeging via resultaatbestemming						
Overheveling projectverplichtingen naar 1 rekening						
Onttrekking via resultaatbestemming	66	18	29	14	20	33
Mutaties 2017	66	18	29	14	20	33

Waarvan niet aangewend						
Waarvan aangewend						
Saldo 31 december 2017	296	62	12	69	38	287

	Gebouwen complex	Groot en middelgroot	MRF investering	Schepen	Project verplichtingen	Totaal
Waarvan niet aangewend						
Waarvan aangewend m.b.t. projectverplichtingen						
Waarvan aangewend m.b.t. investeringen	20.596	1.346	1.044	2.629	812	27.372
Saldo 1 januari 2017	20.596	1.346	1.044	2.629	812	27.372

Toevoeging via resultaatbestemming						
Overheveling projectverplichtingen naar 1 rekening						
Onttrekking via resultaatbestemming	911	311	283	363	445	2.493
Mutaties 2017	911	311	283	363	445	2.493

Waarvan niet aangewend						
Waarvan aangewend						
Saldo 31 december 2017	19.685	1.035	761	2.266	367	24.879

2.7.3. Vreemd vermogen

2.7.3.1 Voorzieningen

	Wacht gelden	Regeling NIOZ	Jubileum uitkering	Senioren regeling	Reorganisatie	Totaal
Saldo 1 januari 2017	894	27	107	20	6.703	7.750
Dotatie						0
Onttrekking	176	2		19	1.970	2.167
Vrijval	240				1.484	1.724
Saldo 31 december 2017	478	25	107	1	3.249	3.859
Bedrag met looptijd korter dan 1 jaar	175	2	20	1	412	609
Bedrag met looptijd langer dan 1 jaar	303	23	87	0	2.837	3.250
Saldo 31 december 2017	478	25	107	1	3.249	3.859

2.7.3.2 Langlopende schulden

	2017	2016
Lening nieuwbouw MTEC		
Renteloze lening (looptijd 20 jaar ; aflossing ingaande 2005) € 41.000	246	287
Aflossing komend boekjaar (onder kortlopende schulden)	41	41
	<hr/>	<hr/>
	205	246
Lening nieuwbouw bouwdeel E10		
Lening ten behoeve van nieuwbouw (4% ; 20 jaar annuïteit ingaande 2002)	606	743
Aflossing komend boekjaar (onder kortlopende schulden)	143	137
	<hr/>	<hr/>
	463	606
Lening overname Yerseke		
Renteloze lening (looptijd 20 jaar, aflossing ingaande 2013 € 105.000	1.395	1.466
Aflossing komend boekjaar (onder kortlopende schulden)	73	71
	<hr/>	<hr/>
	1.322	1.395
Lening NWO NIOZ 2.0		
Lening t.b.v. de reorganisatie van NIOZ naar NIOZ 2.0; geen vaste aflos	3.869	3.869
Aflossing komend boekjaar (onder kortlopende schulden)	0	0
	<hr/>	<hr/>
Looptijd 10 jaar ; rente 0,64% ; maximale hoofdsom 10 mio	3.869	3.869
	<hr/>	<hr/>
Totaal saldo ultimo jaar	5.859	6.116

2.7.3.3 Kortlopende schulden en overlopende passiva

	2017	2016
Crediteuren	1.287	3.036
Belastingen en sociale lasten	1.346	1.260
Overige schulden	3.445	1.356
Nog te betalen vakantie uitkering	537	513
Verlofdagen	1.715	1.590
Overlopende projectverplichtingen NWO	1.146	1.235
Bevoorschotting basissubsidie NWO	0	0
Overlopende projectverplichtingen derden	11.637	9.700
	<hr/>	<hr/>
Saldo ultimo verslagperiode	21.113	18.690

2.8 Baten

	Realisatie 2017	Begroting 2017	Realisatie 2016
<u>NWO Basissubsidie</u>			
Instituutsubsidie	22.512	17.204	17.397
Totaal basissubsidie	22.512	17.204	17.397
<u>Projecten</u>			
Bijdrage UU	598	2.400	18
NWO Projecten	1.757	2.500	2.210
Vaarvergoeding ALW	500	0	500
EU projecten	2.150	3.000	2.469
Overige projecten	4.465	6.500	5.135
Charters	775	2.000	2.937
Totaal projecten	10.245	16.400	13.269
<u>Overige inkomsten</u>			
Inkomsten buiten normale bedrijfsvoering	1.308	366	401
Financiële baten	0		8
Totaal overige inkomsten	1.308	366	409
TOTAAL BATEN	34.065	33.970	31.075

2.9 Lasten

2.9.1 Personele lasten

	Realisatie 2017	Begroting 2017	Realisatie 2016
Bruto schaalsalaris	8.531	9.950	8.485
Pensioen lasten	1.945	1.990	1.747
Overige bruto componenten	4.183	3.980	3.114
Sociale lasten	1.789	1.990	1.748
Overige personeelslasten	802	995	823
Directe toerekenbare personeelskosten	224	398	347
Doorbelasting personeel	1.181	597	521
Saldo ultimo verslagperiode	18.654	19.900	16.785
Dotatie personele voorzieningen	0	0	69

	Realisatie 2017	Begroting 2017	Realisatie 2016
Gemiddelde bezetting gedurende het verslagjaar			
	FTE	FTE	FTE
Basisformatie	170,75	171,00	156,50
Extra financiering/projectmedewerkers (incl. UU)	79,25	90,00	81,00
	250,00	261,00	237,50

2.9.2 Huisvestings- en overige lasten

De huisvestingslasten waren € 279 hoger dan begroot en € 278 lager dan in 2016. Gezien de ingezette reorganisatie en de hiermee ontstane duidelijkheid ten aanzien van de huisvesting zal de komende jaren zoveel mogelijk achterstallig onderhoud bij beide vestigingen worden ingehaald.

De overige lasten waren € 1.186 lager dan begroot en € 158 hoger dan in 2016. De lagere realisatie ten opzichte van de begroting werd net zoals in 2016 veroorzaakt door lagere projectomzet en minder (algemene) afdelingsuitgaven, met name bij de wetenschappelijke afdelingen.

3 Overige gegevens

3.1 Vaststelling en goedkeuring

De jaarrekening is door het stichtingsbestuur NWO-I goedgekeurd en vastgesteld op 21 maart 2018.

3.2 Statutaire winstbestemming

In de statuten is geen bepaling opgenomen omtrent de resultaatverdeling.

3.3 Resultaatbestemming

Conform het besluit van het stichtingsbestuur NWO-I is het positieve resultaat over 2017 ad € 3.827 toegevoegd aan de algemene reserve.

3.4 Gebeurtenissen na balansdatum

Er hebben zich geen gebeurtenissen na balansdatum voorgedaan welke belangrijke financiële gevolgen kunnen hebben voor de jaarrekening van de stichting.

3.5 Ondertekening jaarrekening 2017

Stichtingsbestuur NWO-I:

Prof.dr. S. Gielen, voorzitter

Drs. C. Visser, vicevoorzitter

3.6 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

De controleverklaring is opgenomen op de volgende pagina.